

DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLAND, STEDEN- EN PLATTELANDSBELEID, SAMENLEVEN,
INTEGRATIE EN INBURGERING, BESTUURSZAKEN, SOCIALE ECONOMIE EN ZEEVISSERIJ

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

**Betreft: Omzendbrief KBBJ/ABB 2026/4 over de opmaak van een
agressieprotocol voor lokale en provinciale besturen**

Samenvatting

De voorliggende omzendbrief heeft tot doel lokale en provinciale besturen te ondersteunen bij het opstellen van een eigen agressieprotocol. De omzendbrief biedt een handleiding die een praktisch en beleidsmatig kader voor preventie, interventie en opvolging van agressie-incidenten ten aanzien van personeelsleden en mandatarissen bevat.

Aanleiding voor deze omzendbrief zijn signalen uit het werkveld over een toename van agressie tegenover medewerkers van lokale en provinciale besturen. In het kader van het Comité C1 werd daarom een technische werkgroep opgericht die een geactualiseerde handleiding en aanbevelingen heeft opgeleverd.

De Vlaamse Regering wordt gevraagd kennis te nemen van deze omzendbrief en haar verspreiding via het digitale loket aan de lokale en provinciale besturen te ondersteunen.

1. VOORAFGAAND

Agressie tegenover personeelsleden en mandatarissen van lokale en provinciale besturen vormt een structureel aandachtspunt dat een negatieve impact heeft op het veiligheidsgevoel en het welzijn op het werk.

In dat kader werd binnen het Comité C1 een technische werkgroep opgericht, samengesteld uit vertegenwoordigers van werknemers- en werkgeversorganisaties, met ondersteuning van het Agentschap Binnenlands Bestuur. Deze werkgroep had als opdracht de bestaande handleiding voor een agressieprotocol, die eerder al opgemaakt werd door het Agentschap Binnenlands Bestuur, te herwerken en aanbevelingen te formuleren.

De resultaten werden goedgekeurd in het Comité C1 van 11 maart 2026 en vastgelegd in het protocol en eindverslag van 23 april 2026 (nr. 2026/4). De voorliggende omzendbrief operationaliseert deze resultaten en maakt ze toegankelijk voor alle lokale en provinciale besturen.

2. INHOUDELIJKE CONTEXT

De voorliggende omzendbrief heeft tot doel lokale en provinciale besturen te ondersteunen bij het opstellen van een eigen agressieprotocol. De omzendbrief biedt een handleiding die een praktisch en beleidsmatig kader voor preventie, interventie en opvolging van agressie-incidenten ten aanzien van personeelsleden en mandatarissen bevat.

De omzendbrief vertrekt vanuit het uitgangspunt dat agressie nooit als een normaal onderdeel van de taakuitoefening mag worden beschouwd en dat elk incident ernstig moet worden genomen en opgevolgd.

De omzendbrief vormt een handleiding die een geïntegreerd kader aanreikt dat bestaat uit drie centrale pijlers:

- preventie en sensibilisering, onder meer via risicoanalyses, gedragscodes en opleidingen;
- interventie in crisissituaties, met duidelijke procedures en stappenplannen;
- monitoring en opvolging, onder meer via registratie van incidenten en nazorgtrajecten.

Daarnaast biedt hij verdieping op cruciale onderdelen, waaronder:

- het wettelijk kader (o.a. welzijnswetgeving, decreet lokaal bestuur, klokkenluidersregeling);
- het belang van een preventiebeleid en interne aanspreekpunten zoals de preventieadviseur psychosociale aspecten en vertrouwenspersonen;
- richtlijnen inzake schadevergoeding, verzekeringen en administratieve opvolging;
- een uitgewerkt luik rond opvang en nazorg van slachtoffers;
- een specifiek hoofdstuk over agressie met discriminatoir karakter, inclusief verwijzing naar externe meldpunten zoals het Vlaams Mensenrechteninstituut, Unia en het Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen.

De omzendbrief benadrukt bovendien het belang van een proportionele, mensgerichte aanpak, met aandacht voor zowel preventie als herstel, en voor de rol van zowel interne als externe actoren. Tot slot wordt sterk ingezet op communicatie, sensibilisering en opleiding, zodat het agressieprotocol effectief ingebed raakt in de organisatie en gedragen wordt door alle betrokkenen.

De Vlaams minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij,

Hilde CREVITS